

Leven lang leren

Door mw. ing. A. Gerritsen

Leven lang leren: hoe doe je dat?

Ook zeevarenden moeten continu blijven leren.

Bedrijven moeten blijven innoveren om te kunnen concurreren in de markt. Innovaties komen tot stand doordat mensen nieuwe oplossingen voor problemen bedenken. Zij komen tot deze oplossingen omdat ze leren. Mensen leren hun leven lang.

Veel mensen denken bij het woord “leren” aan lessen in een klas waarbij een docent een presentatie geeft en het lesmateriaal uitlegt. Kennis die buiten het werk om wordt opgedaan in een cursus of opleiding, meestal aan het begin van je carrière. In het verleden

Meepraten over “Leven lang leren”?

Met deze rubriek willen wij een beeld schetsen van hoe mensen in de maritieme sector leren en innoveren met als doel maritiemers te inspireren en handvatten te geven om te kunnen omgaan met een snel veranderende wereld. Centraal staan vernieuwende samenwerkingsinitiatieven, de aanpak van innovatieprocessen en het overdragen en behouden van kennis van oud naar jong. Heb je ook een innovatieve werkwijze die je met ons wil delen? Reageer dan op dit artikel via de LinkedIn-pagina van SWZ|Maritime of stuur een mail naar swz.rotterdam@knvts.nl.

leerde je een bepaald vak dat je de rest van je leven uitvoerde en waar je al doende heel goed in werd.

De huidige tijd is een tijd waarin veranderingen aan de orde van de dag zijn, waardoor we steeds weer in nieuwe situaties komen en steeds nieuwe problemen tegenkomen die een innovatieve oplossing nodig hebben. Oplossingen waarvoor nieuwe kennis nodig is. Kennis die aansluit bij het onderhanden probleem, op een snelle en makkelijke manier toegankelijk is en meteen toegepast kan worden in het werk. We zijn dus continu aan het leren. We bouwen voort op elkaars kennis waardoor kenniscreatie en sociaal leren ontstaat.

Samen leren op eigen tijd en plaats

Hiervoor is het nodig dat leren, het opdoen van nieuwe kennis, flexibel wordt ingericht. Onderwerpen moeten op verschillende manieren worden aangeboden, omdat ieder op een andere manier leert. Ook is het belangrijk dat de lerende zelf kan bepalen wanneer hij leert, zodat het makkelijk in te passen is in de werkzaamheden

en vrije tijd. Nieuwe technologieën zijn hier een uitkomst voor; er wordt steeds meer kennis aangeboden in online cursussen. Hierin is niet alleen informatie online beschikbaar, maar kan ook worden geoefend met online toetsen en wordt er feedback gegeven door docenten, experts en collega's. Hieronder volgen wat voorbeelden. Helix Learning BV heeft in nauwe samenwerking met de Michiel de Ruyter Zeevaartschool in Vlissingen een Engelstalige module ontwikkeld rondom de "International Collision Regulations", "Colregs.eu" genaamd. Deze E-learning-module stelt studenten in staat hun kennis van de Colregs te toetsen aan de hand van een enorme vraagbaak gecombineerd met proefexamens/vragenlijsten. Deze module is vooral geschikt voor al het zeevarend personeel dat in aanraking komt met de "verkeersregels op zee". De studenten zijn in staat zelf de onderwerpen te selecteren die zij graag willen trainen en de module stelt aan de hand van deze voorkeuren vragenlijsten op. De module is geschikt voor laptop, tablet en telefoon en op elk moment van de dag toegankelijk. Studenten krijgen na betaling één jaar toegang tot dit systeem.

De werksituatie vraagt om kennis die niet in één opleiding te vangen is

Ook Lloyd's Maritime Academy heeft een breed scala aan online opleidingen, waarbij coaches zorgen dat je gemotiveerd blijft en je helpen een studieplan te maken. Naast de coaches zijn de cursusadministratie en medestudenten beschikbaar via interactieve forums, e-mail en telefoon waardoor optimaal gebruik wordt gemaakt van het sociale aspect van leren.

Kennis wordt zo op verschillende manieren beschikbaar en zo geleerd dat het meteen toepasbaar is in de praktijk.

Leren in het werk

'Een leven lang leren is van groot belang voor bijvoorbeeld de veiligheid en het milieu in de scheepvaart,' zegt Ton Bos van Hydrographic and Marine Consultants BV (HMC). Schepen en installaties worden steeds groter en complexer, personeel moet hier wel mee om kunnen gaan. Vroeger voer men vooral van A naar B, daarvoor was een opleiding op de zeevaartschool voldoende. De huidige schaalvergroting en technologieën in de scheepvaart vragen meer dan dat. Al deze kennis op verschillende gebieden is niet meer in één basisopleiding te vangen. De ontwikkelingen gaan zo snel dat ook zeevarenden continu moeten blijven leren, zodat het werken op zee veilig blijft. HMC is dit gat tussen opleiding en beroepspraktijk gaan vullen met trainingen op specifieke gebieden, zoals de oplei-



ding Transport Engineering. Hierin kunnen engineers, scheepsontwerpers en logistiek personeel de belangrijkste aspecten leren over het transporteren van grote offshore-installaties. Zaken die hierbij komen kijken zijn regelgeving, een transportmanual, berekeningen van nat- en droog-sleepoperaties, configuratie van bokken, et cetera. Extra kennis die nodig is om de complexe operaties veilig uit te kunnen voeren.

De Colregs-module; zelf bepalen wat en wanneer je leert.

Geen stof maar vaardigheden leren

Jongeren bereiden we nu nog voor op hun werkend leven door ze kennis aan te bieden op een bepaald gebied, terwijl de complexiteit van de werksituaties vraagt om veel kennis die niet in één opleiding te vangen is en steeds meer beschikbaar komt op internet en in de werksituatie. Studenten zouden dus niet de stof moeten leren, maar leren waar ze de kennis vandaan kunnen halen en hoe ze kunnen blijven leren en ontwikkelen. Hierbij zijn vaardigheden nodig zoals kritisch denken, ongestructureerd probleemoplossen, interdisciplinair- en systeemdenken, voorstellingsvermogen, creativiteit, initiatief, communicatie, samenwerking, diversiteit en mobiliteit. Zo worden de studenten voorbereid op een vluchtige (*Volatile*), onzekere (*Uncertain*), complexe (*Complex*) en dualistische (*Ambiguous*) wereld, ook wel de "VUCA-wereld" genoemd (Kamp, 2016).

Links en referenties

- www.colregs.eu
- www.lloydsmaritimeacademy.com/event/ship-superintendency-distance-learning-course/about-distance-learning
- www.hmc.nl/me/
- Engineering Education in a Rapidly Changing World, Aldert Kamp, 2nd Rev. Ed., TU Delft, June 2016. Verkregen via <https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid%3Aae3b30e3-5380-4a07-afb5-dafd30b7b433>